

Татар теленнән 2 нче сыйныф өчен эш программасына аннотация

Эш программасы Татар теленнән гомуми белем бирүнең дәүләт стандарты. - ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы, Казан, 2008; Башлангыч гомуми белем бирү программаларына. Татар һәм рус телләре, Казан: “Мәгариф” нәшрияты, 2010; үстерешле укыту принциплары белән традицион белем бирү принципларының үзара тыгыз бәйләнештә булуын тәмин итә торган «Перспективалы башлангыч мәктәп» концепциясенә; «Сарман гомуми урта белем бирү мәктәбе» муниципаль гомуми белем бирү бюджет учреждениесенең 2017-2018 нче уку елына укыту планына нигезләнеп эшләнде.

Татар теле филология өлкәсенә карый. Татар теле фәне 2 нче сыйныфта атнага 3 сәгать исәбеннән 102 сәгать укытыла.

Каралды
Башлангыч сыйныф
укытучыларының
мәктәп методик берләшмә
житәкчесе Тухбатуллина Э.М.
Беркетмә № 1
« 26 » август 2017 ел.

Килешенгән

Укыту эшләре буенча
директор урынбасары
Исмагыйлева Г.Т.
« 28 » август 2017 ел

Раслыйм

Мәктәп директоры
Сабиржанова Г.Т.
Приказ №71
«28 » август 2017 ел

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы
“ Сарман гомуми урта гомуми белем бирү мәктәбе”
муниципаль гомуми белем бирү бюджет учреждениесе

Татар теленнән
эш программасы

2 нче сыйныф

Сабирова Чулпан Рамил кызы
башлангыч сыйныф укытучысы

Каралды
Мәктәп педагогик советы
утырышы беркетмәсе № 1
«28» август, 2017 ел

2017 – 2018 нчы уку елы

Татар теле буенча укыту-тематик планлаштыру

Сыйныф - 2 а

Сәгәтьләр саны: барлыгы – 102 сәгәть; атнага – 3 сәгәть.

Эш программасы- Татар теленнән гомуми белем бирүнең дәүләт стандартына, ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы, Казан, 2008;

-Башлангыч гомуми белем бирү программаларына. Татар һәм рус телләре– Казан: “Мәгариф” нәшрияты, 2010.;

- үстерешле укыту принциплары белән традицион белем бирү принципларының үзара тыгыз бәйләнештә булуын тәмин итә торган «Перспективалы башлангыч мәктәп» концепциясенә;

-“Татар телендә башлангыч гомуми белем бирү мәктәбендә ана теле укыту: гомуми программа” сына -1 – 4 нче сыйныфлар, Ч. М. Харисова, И. Х. Мияссарова, Ф. Ш. Гарифуллина, Казан , 2011;

- «Сарман гомуми урта белем бирү мәктәбе» муниципаль белем бирү бюджет учреждениесенең 2017-2018 нче уку елына укыту планына нигезләнеп эшләнде.

.Дәрәслек: — Мияссарова И.Х., Фәйзрахманова»".Ф. Татар теле: 2 нче сыйныф: дәрәслек: 1 — 2 кисәк. Казан: «Магариф — Вакыт» нәшрияты, 2012.

— Мияссарова И.Х., Фәйзрахманова К.Ф. Татар теле: мөстәкыйль эш дәфтәре. Казан: «Мәгариф — Вакыт» нәшрияты, 2015

Аңлатма язуы

Эш программасы Татар теленнән гомуми белем бирүнең дәүләт стандарты. - ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы, Казан, 2008; Башлангыч гомуми белем бирү программаларына. Татар һәм рус телләре, Казан: “Мәгариф” нәшрияты, 2010; үстерешле укуыту принциплары белән традицион белем бирү принципларының үзара тыгыз бәйләнештә булуын тәмин итә торган «Перспективалы башлангыч мәктәп» концепциясенә; «Сарман гомуми урта белем бирү мәктәбе» муниципаль белем бирү бюджет учреждениесенә 2017-2018 нче уку елына укуыту планына нигезләнеп эшләнде.

Тәкъдим ителә торган программада татар теленә өйрәтүнең **төп максаты һәм бурычлары** түбәндәгедән гыйбәрәт:

1. Укучыларда ана телен өйрәнүгә кызыксыну, омтылыш, эзләнәргә теләк уяту, үз милләтенә, теленә мэхәббәт тәрбияләү кебек уңай сыйфатлар булдыру.
2. Балаларга татар теленә төрле бүлекләре буенча белем бирү:
 - а) фонетика, орфоэпия, лексика, грамматикага караган белемнәрне тирәнәйтү;
 - б) телебезнең грамматикасы, орфографиясе, пунктуациясе буенча күнекмәләр булдыра башлау. Сүз, сүзләрдән сүзтезмәләр һәм жөмләләр төзәргә өйрәтү, жөмлә төзүче баш кисәкләр белән таныштыру. Жөмләләрнең мәгънәви-интонацион үзенчәлекләрен күзәтү һәм жөмлә ахырында тиешле тыныш билгеләрен куя.
3. Телдән һәм язма сөйләм осталыгы һәм күнекмәләре булдыру.
4. Укучыларда дәрәс уку һәм язучүнекмәләре булдыру, тасвирлама, хикәяләү, фикер йөртү төрәндәге кечкенә текстлар төзәргә өйрәтү.
5. Укучыларда татар мәдәниятенә караган мәгълүматлылыкны үстерү.

Предметның укуыту планындагы урыны

Татар теле филология өлкәсенә карый. Татар теле фәне 2 нче сыйныфта атнага 3 сәгать исәбеннән 102 сәгать укуытыла.

Искәрмә: «Сарман гомуми урта белем бирү мәктәбе» муниципаль белем бирү бюджет учреждениесенә «Укуыту предметы, курсы, дисциплинасының эш программасы турында»гы 2016 нчы елның 29 нчы августында педсоветта каралган (беркетмә № 1) һәм мәктәп директоры тарафыннан 2016 нчы елның 29 нчы августында чыккан 109 нчы санлы приказы белән расланган нигезнамәсенә 5 пунктына таянып, дәрәсләр бәйрәм көннәренә туры килгән очракта, программа сәгатьләренә берләштерү исәбенә үтәлә.

Укуыту предметын үзләштерүнең шәхси, метапредметлы һәм предметлы нәтижәләре

Укучылар башкара алырга тиешле эшләр:

- сүзләренә, жөмләләренә, 35-40 сүзле текстны, хәрәфләрен бозмыйча, төшереп калдырмыйча, хәрәф өстәмичә, урыннарын алыштырмыйча, аңлаешлы, пөхтә итеп, каллиграфик дәрәс язучү;
- сузык һәм тартык авазларны, калын (нечкә) сузыкларны икеләнүсез аеручү; өйрәнелгән теориягә таянып, аларга анализ ясаучү, бирелгән аваз схемасына, характеристика тиешле авазлар, сүзләр сайлаучү;
- сүзләренә ижекләргә бүлү һәм, ижекләп, юлдан-юлга күчәрү кагыйдәләренә катгый булмавын аңлаучү (аларның вариантларын белү);
- сүздә шул хәрәфләренә эшен, вазыйфасын аңлатучү;
- өйрәнелгән сүзләрдә калын(нечкә) тартыкларны сузык аваз хәрәфләре яки ь, ъ белән күрсәтү;
- кеше исемнәрен, фамилияләрен, шәһәр, авыл, елга атамаларын, хайван кушаматларын баш хәрәф белән язучү;
- е, в, г, й, к, н, ң, о, ө, х, һ, э, ю, я хәрәфләре, ый, йо, йө кушылмалары булган сүзләренә дәрәс язучү;
- янәшә килгән бертөрле ике тартык аваз хәрәфләре булган әллә, кәккүк, Габбас кебек сүзләренә, нечкә (калын) аеручү билгесе кергән гади, программада булган сүзләренә дәрәс язучү һәм юлдан-юлга күчәрү;
- сүзгә фонетик анализ ясаучү: ижекләргә бүлү, авазларны сүздәгә тәртиптә ачык, дәрәс итеп әйтәп, хәрәфләрен атап чыгучү, сузык (тартык) авазларны билгеләү, сузыкларның калын(нечкә) төрләрен аеручү;
- үзәң язганны бирелгән үрнәк белән чагыштырып төзәтү;
- сүзләргә дәрәс сораучү кую һәм шуның нигезендә предметны, предметның эш һәм хәрәкәтен, билгесен белдергән сүзләренә таба белү, кем? нәрсә? сорауларына жавап биргән сүзләренә аера белү;

-жөмлөнөң баш кисәкләрен табу, жөмлөдөгө сүзләр бәйләнешен билгеләү; жөмлө башындагы сүзне баш хәрәф белән язу, әйтелү максатына карап, жөмлө ахырында нокта, сорау билгеләрен куеп яза белү;

-уку, уеннар, көндәлек тормыш, жәнлекләр, кош-кортлар турындагы темаларга 4-5 жөмлөдән торган бәйләнешле текст төзөп сөйләү һәм язу;

-сүзлекләрдөгө сүзләрнең әйтелешен, кулланышын, язылышын истә калдыру: *аваз, авыз, авыл, бәрәңге, бияләй, борын, вакыт, гомер, гыйнвар, дәрәс, дүшәмбе, елга, җавап, җиңел, җомга, җөмлө, җылы, йөрәк, караңгы, көньяк, кыңгырау, маңгай, Мәскәү, муен, онык, оя, пәнҗешәмбе, савыт, сәгатъ, салам, сеңел, сиешәмбе, тавык, тавыш, тәмле, төньяк, уен, уңыш, хайван, хөрмәт, һава, һаман, чаңгы, чәриешәмбе, чия, шәһәр, шуа, эссе, юан, якиешәмбе.*

Шәхси, метапредметлы һәм предметлы нәтиҗәләр

Шәхси нәтиҗәләр:

- туган илгә карата шәхси караш булдыру;
- чын кеше сыйфатлары булдыру;
- мөстәкыйльлелек һәм җаваплылык үстөрү;
- этик хисләр, мөлаемлылык үстөрү;
- рухи-әхлакый идеалларына китерү.
- олылар белән хезмәттәшлек;
- аралашу культурасы күнекмәләре .

Метапредметлы нәтиҗәләр:

- аң -белем үстөрү;
- проблемаларны мөстәкыйль рәвештә таба алу;
- эзләнү юлларын һәм нәтиҗәләрен ачыклау;
- логик фикерләү: чагыштыру, синтез, анализ ясый белү;
- конфликтлы ситуацияләрдән чыгу юлын табу;
- укучыларның образлы, логик фикерләвен үстөрү;

Предметлы нәтиҗәләр:

- Россиядә күп милләт халыкларының төшенчәсен бирү;
- татар теленең төп төшенчәләр буенча башлангыч белем (фонетик, лексик, грамматик);
- татарча югары сөйләм культурасы формалаштыру;
- туган телнең орфоэпик, лексик, грамматик төшенчәләре;
- сүз турында башлангыч төшенчәләр формалаштыру;
- уку, язу гамәлләре формалаштыру;
- сүзгә фонетик анализ ясый белү.

Универсаль уку гамәлләре формалаштыру:

Танып белү универсаль уку гамәлләре:

- дәрәсләктә ориентлаша белү;
- шартлы билгеләрнең телен белү;
- рәсем һәм схемалар нигезендә биремнәр үтәү;
- төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру;
- материал объектлар кулланып биремнәр үтәү;

- дәрәслек һәм мөстәкыйль эш дәфтәрендәге мәгълүматлар белән эшли белү;

Регулятив универсаль уку гамәлләре:

-кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу;

- гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау;

- үз эшчәнлегенә контрольгә алу, биремнәүтәүнең дәрәслеген тикшерү;

- торыш тәҗрибәсен куллану;

- эшләнгән эшнәң сыйфатын һәм дәрәҗәсен билгеләү.

Шәхескә кагылышлы универсаль уку гамәлләре:

- дәрәслек геройларына, күршенә ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү;

- үзүнышларын/уңышсызлыкларын турында фикер йөртү;

- үз мөмкинлекләренә бәяләү;

- үз эшчәнлегенә нәтиҗәләрен яхшыртуга ихтыяҗ формалаштыру;

- мәгънә барлыкка китерү («Минем өчен моның нинди мәгънәсе һәм әһәмияте бар?») - дигән сорау кую)

Коммуникатив универсаль уку гамәлләре:

- торыш тәҗрибәсен куллану;

- күршенә белән хезмәттәшлек итү.

Укыту предметының, темаларының эчтәлегә

Фонетика һәм орфоэпия (34 сәгать)

Бүлекнең төп эчтәлегә:

Беренче сыйныфта алган белемнәрен, эш осталыгын һәм күнекмәләрен ныгыту, тирәнәйтү.

Авазлар һәм хәрәфләр. Сузык һәм тартык авазлар. Авазларның калыңлыкта-нечкәлектә ярашуы. Язуда сузык авазларны белдерә торган хәрәфләр.

Ижек. Сүзләрен ижекләргә бүлү, аларны юлдан-юлга күчерү. Яңгырау һәм саңгырау тартыклар. Парлы һәм парсыз яңгырау-саңгырау тартыклар. Язуда тартык авазларны белдерә торган хәрәфләр. Татар теленә хас үзенчәлекле авазлар.

Е, ю, я хәрәфләренәң сүз башында һәм сузык авазлардан соң ике аваз белдергән очракларын танып белү һәм шул хәрәфләр кәргән сүзләрен дәрәс уку, язу.

Саңгырау тартыкларның яңгыраулашуы.

Бертөрле ике тартык аваз хәрәфләренәң янәшә килүе.

ь һәм **Ь** хәрәфләренәң аваз белдермәгәннән истә тоту, шул хәрәфләр кәргән сүзләрен дәрәс язу.

Татар алфавитын төгәл, хәрәф исемнәрен дәрәс итеп яттан белү. «Дәрәс әйт», «Дәрәс яз», «Аңлатмалы сүзлек» белән эшләгәндә, алфавиттан файдалану.

Беренче хәрәфкә карап, сүзләрен алфавит тәртибендә урнаштыру.

Эш формалары: төркемдә һәм парларда, ижади эшләр.

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

Укучылар *э-е, ө-е, о-ы, я, ю, е* хәрәфләренәң сүзнәң төрле урыннарында дәрәс язылышын, рус теленнән кәргән сүзләрен дәрәс итеп укый, күчереп һәм ишетеп яза; яңгырау һәм саңгырау тартыкларны аера белергә, в хәрәфе кәргән сүзләрен дәрәс укырга, калын һәм нечкә әйтәлешле сүзләрдә **к, г** хәрәфләрен дәрәс әйтә, **ь** һәм **Ь** хәрәфләренәң аваз белдермәгәннән истә тотып, шул хәрәфләр кәргән сүзләрен дәрәс яза; сүзләрен ижекләргә һәм юлдан-юлга күчерү өчен бүлә; татар алфавитын төгәл, хәрәф исемнәрен дәрәс итеп яттан белә; «Дәрәс әйт», «Дәрәс яз», «Аңлатмалы сүзлек» белән эшләгәндә, алфавиттан файдалана; беренче хәрәфкә карап, сүзләрен алфавит тәртибендә урнаштыра белергә тиешләр.

Контроль төрләре: парларда яки үз-үзенә тикшерү, сүзлек, искәртмәле, аңлатмалы, ирекле диктантлар, контроль күчереп язу, контроль диктантлар.

Мөстәкыйль эшләр: биремле күчереп язу, дидактик биремнәр.

Графика (4 сәгать)

Татар алфавитын төгэл, хэрэф исемнәрен дәрес итеп яттан белү. “Дәрес әйт”, “Дәрес яз”, “Аңлатмалы сүзлек” белән эшләгәндә, алфавиттан файдалану. Беренчә хәрәфкә карап, сүзләренә алфавит тәртибдә урнаштыру.

Сүз (38 сәгать)

Бүлекнең төп әчтәлегә:

Сүз тамыры. Тамырдаш сүзләр. Кушымчалар. Татар телендә сүз тамырының сүз башында булуын, үзгәрмәвен, кушымчаларның тамыр сүзгә сингармонизм законына бәйле рәвештә ялганып килүен гамәли күзәтү.

Предметны белдергән сүзләр. Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр. Кеше исемнәрен, фамилияләрен, шәһәр, авыл, елга исемнәрен, хайван кушаматларын баш хәрәф белән язү.

Эш-хәрәкәтне белдергән сүзләр. Аларның жөмләдә сүзләренә үз тирәсенә туплаган үзәк булуына төшенү.

Предметларның төрле билгеләрен атаган сүзләр. Аларны, Нинди? Кайсы? сорауларын куеп, сүзләр арасыннан табу, жөмләдәге ролен гамәли күзәтү.

Эш формалары: төркемдә һәм парларда, ижади эшләр.

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

Укучылар сүзнең тамырын, кушымчаларын аера, тамырдаш сүзләр таба, предметны, предметның билгесен, предметның эш-хәрәкәтен белдергән сүзләренә аера һәм жөмләдән таба, уртаклык һәм ялгызлык исемнәренң язылышын белергә тиешләр.

Контроль төрләре: парларда яки үз-үзенә тикшерү, искәртмәле һәм аңлатмалы, ирекле диктантлар, контроль күчереп язү, контроль диктантлар, тест эшләү.

Мөстәкыйль эшләр: биремле күчереп язү, дидактик биремнәр.

Жөмлә (10 сәгать)

Бүлекнең төп әчтәлегә:

Сүз, сүзтезмә һәм жөмләләренә аера белү. Жыйнак һәм жәенке гади жөмлә. Жөмләнең баш кисәкләре. Жөмләдә сүз тәртибе. Әйтү максаты ягыннан жөмләнең төрләре, аларны дәрес интонация белән әйтү.

Эш формалары: төркемдә һәм парларда, ижади эшләр.

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

Укучылар жөмләләренә, тыныш билгеләренә карап, жөмләнең төрләрен билгели, дәрес интонация белән укый; сүз, сүзтезмә, жөмләне аера, жөмләнең баш кисәкләрен күрсәтә белергә тиешләр.

Контроль төрләре: парларда яки үз-үзенә тикшерү, ирекле диктант, контроль күчереп язү.

Мөстәкыйль эшләр: дидактик биремнәр.

Бәйләнешле сөйләм (13 сәгать)

Бүлекнең төп әчтәлегә:

Бәйләнешле сөйләмдә жөмләләренң үзара бәйләнеше. Бер темага берләштерелмәгән аерым жөмләләренә текст белән чагыштыру. Текстның темасын билгеләү. Текстны кисәкләргә бүлү. Текст кисәкләренә исем кую.

Сюжетлы рәсемнәр буенча бер темага берләштерелгән жөмләләр төзү һәм язү.

Шигырь, мәкаль, әйтем һәм табышмаklar ятлау. Татар сөйләм әдәбенә хас булган сүзләренә дәрес куллану.

Эш формалары: төркемдә һәм парларда, ижади эшләр.

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

Укучылар бәйләнешле сөйләмдә жөмләләренң үзара бәйләнеше, телдән һәм язма сөйләмнең үзенчәлекләрен, рәсем буенча жөмләләр һәм хикәя төзи, текстның темасын билгели, кисәкләргә бүлә һәм текст кисәкләренә исем куя, хат һәм котлау открыткасы яза белергә тиешләр.

Контроль төрләре: парларда яки үз-үзенә тикшерү, аңлатмалы һәм контроль диктант.

Мөстәкыйль эшләр: биремле күчереп язү, дидактик биремнәр.

Ел бие өйрәнгәннәренә кабатлау (3 сәг.)

Бүлекнең төп әчтәлегә:

Авазлар һәм хәрефләрне; сүз, тамыр һәм кушымчаны; предметны, билгене, эш-хәрәкәтне белдергән сүзләрне, юлдан-юлга күчерү кагыйдәләрен, текст һәм текстның өлешләрен кабатлау.

Эш формалары: төркемдә һәм парларда, ижади эшләр.

Укучыларның белемнәренә һәм күнекмәләренә таләпләр:

Укучылар авазлар һәм хәрефләрне; сүз, тамыр һәм кушымчаны; жөмлә һәм жөмлә янында тыныш билгеләрен; предметны, билгене, эш-хәрәкәтне белдергән сүзләрне, юлдан-юлга күчерү кагыйдәләрен, текст һәм текстның өлешләрен аера, таба белергә тиешләр.

Контроль төрләре: тест эшләү, парларда яки үз-үзгә тикшерү.

Мөстәкыйль эшләр: дидактик биремнәр.

Дөрес әйтелешә, язылышы уку елы дәвамында гамәли үзләштерелергә тиешле сүзләр:

аваз, авыз, авыл, бәрәңге, бияләй, борын, вакыт, гомер, гыйнвар, дөрес, дүшәмбе, елга, җавап, җиңел, җиңү, җомга, җөмлә, җылы, йолдыз, йөрәк, караңгы, көньяк, кыңгырау, маңгай, Мәскәү, муен, онык, оя, пәнҗешәмбе, савыт, сәгать, салам, сеңел, сишәмбе, тавык, тавыш, тәмле, төньяк, уен, уңыш, хайван, хөрмәт, һава, һаман, чаңгы, чәршәмбе, чия, шәһәр, шуа, эссе, юан, якишәмбе

Календарь-тематик планлаштыру

	Дәрес темасы	Укучыларның төп эшчәнлек төрләре	Үткәру вакыты	
			план	факт
1	“Тылсымчы китапханәсенә рәхим итегез. “Дәрес әйт” һәм “Дәрес яз” сүзлегә	Дәреслек белән эшләү. Шартлы билгеләрне истә калдыру. Сүзлекләр белән эшләү. Телдән һәм язма күнегүләр эшләү.	1.09	4.09
2	Авазлар һәм хәрефләр	Сүздән авазны аера белү, аңа характеристика бирү. Теманы билгеләү. Максатларны ачыклау. Сүзгә аваз-хәреф анализы ясау. Дәреслектәге күнегүләрне төгәл үтәү. Белемнәрне тикшерү.	4.09	
3	Авазлар һәм хәрефләр		6.09	6.09
4	Сузык авазлар.	Дәреслектәге һәм карточкадагы күнегүләрне үтәү. Фонетик зарядка ясау. Төркемнәрдә эшләү. Нәтижәләр ясау.	8.09	8.09
5	Калын һәм нечкә сузыклар	Сузык авазларның әйтелеш үзенчәлекләрен аңлату. Күнегүләр эшләү. Сузык авазларны чагыштыру. Өлешчә эзләнү, нәтижә ясау. Теманы билгеләү. Максатны ачыклау. Калын (нечкә) сузык авазларны икеләнүсез аеру, аларга анализ ясау.	11.09	11.09
6	О, ы хәрефләре	Фонетик зарядка ясау. Орфоэпик күнегүләр үтәү, «Татар теленң орфоэпик сүзлегә» белән эшләү.	13.09	13.09
7	Кереш контроль эш (диктант).	Диктант язү, дәреслеген тикшерү, биремне үтәү.	15.09	15.09
8	Ө, е хәрефләре	Ө, е хәрефе булган сүзләрне язү. Сүзләргә аваз-хәреф анализы ясау. “Дәрес әйт”, “Дәрес яз” сүзлекләре белән эшләү.	18.09	18.09
9	Э, е хәрефләре	Язуда э хәрефенң язылу урынын күзәтү. Татар телендә һәм алынма сүзләрдә э хәрефенң яңгырашы. “Аңлатмалы сүзлек” белән эшләү. Э хәрефенң сүз башында һәм сүз уртасында язылу очракларын күзәтү. Күнегүләр эшләү	20.09	20.09
10	Кереш контроль күчереп язү	Контроль күчереп язү, бирем эшләү. Дәреслеген тикшерү	22.09	22.09
11	Хаталар өстендә эш. Ижек.	Хаталар өстендә эшләү. Өңгәмә кору, фонетик зарядка ясау, орфоэпик күнегүләр үтәү, «Татар теленң орфоэпик сүзлегә» белән эшләү. Сүзләрне ижекләргә бүлү һәм, ижекләп, юлдан юлга күчерүнең катгый булмавын, аларның вариантларын кабатлау. Күнегүләр эшләү	25.09	25.09
12	Сүзләрне юлдан-юлга күчерү	Сүзләрне ижекләргә бүлү. Юлдан -юлга күчерүнең вариантларын кабатлау. Күнегүләр эшләү. Дәреслектәге күнегүләрне төгәл үтәү.	27.09	27.09
13	Сүзләрне юлдан-юлга күчерү	Теманы билгеләү. Максатларны ачыклау. Ижекләргә төрле ижекләр өстәп, сүзләр язү. Икенче юлга күчерергә ярамый торган сүзләр язү. Дәреслектәге һәм карточкадагы күнегүләрне үтәү. Дәреслектәге күнегүләрне төгәл үтәү.	29.09	29.09
14	“Сузык авазлар” темасы буенча диктант «Болыт».	Татар телендәге яңгырау һәм сангырау тартыклар таблицасын төзү, форзацтагы таблица белән эшләү, рус теле белән чагыштыру, биремнәрне үтәү. Биремнәрне парларда тикшерү. Гел яңгырау һәм сангыраулардан гына торган сүзләр язү.	2.10	2.10

15	Хаталар өстөндө эш. Тартык авазлар.	Бирелгән аваз схемасына туры килгән сүзләр сайлау. Дәреслектәгә күнегүләрне төгәл үтәү. Сүзләрне схемада күрсәтеп язу. Борын авазларын дәрес әйтеп уку.	4.10	4.10
16	М, н, ң хәрефләре	В хәрефенен [в] һәм [w]авазларына бүленүен икеләнүсез аеру. Бу аваз кәргән сүзләрне дәрес әйтү; [в] һәм [w]авазлары булган сүзләрне дәрес язу.	6.10	6.10
17	В хәрефе	К,г хәрефләре кәргән сүзләрне дәрес итеп әйтеп уку; Дәреслектәгә күнегүләрне төгәл үтәү. Сүзлекләр белән эшләү. Сүзләргә аваз-хәреф анализы ясау.	9.10	
18	К, г хәрефләре	Калын укылышлы сүзләрдә к,г авазларын күзәтү. Сүзлекләр белән эшләү. Сүзлек диктаны язу. Сүзләргә аваз-хәреф анализы ясау. Телдән һәм язма күнегүләр эшләү.	11.10	
19	К һәм г хәрефләрен калын уку өчен ь хәрефен язу. Контроль сүзлек диктант	Х, һ хәрефләре булган сүзләрне дәрес язу.Тизәйткечләр ятлау. Телдән һәм язма күнегүләр эшләү. «Кайсы сүз артык?» уенын уйнау. Өлешчә эзләнү.	13.10	
20	Х, һ хәрефләре	Дәрес темасын, максатын билгеләү. Телдән һәм язма күнегүләр эшләү. Фонетик зарядка ясау, Үтелгән материал буенча сорауларга җавап бирү.	16.10	
21	Й хәрефе	Й хәрефе сүз башында булган сүзләрне дәрес язу. Сүзлекләр белән эшләү. Бирелгән аваз схемасына туры килгән сүзләр сайлау. Телдән һәм язма күнегүләр эшләү.	18.10	
22	Й хәрефе сүз башында	Й хәрефе сүз башында булган сүзләрне дәрес язу. Сүзлекләр белән эшләү. Бирелгән аваз схемасына туры килгән сүзләр сайлау.	20.10	
23	«Тартык авазлар» темасы буенча контроль диктант “Бакчада”.	Диктант язу, дәреслеген тикшерү, биремне үтәү. Кагыйдәләрне кабатлау, грамматик-орфографик анализ ясау.	23.10	
24	Е хәрефе.	Фонетик зарядка ясау. Дәреслектәгә биремнәрне үтәү. Бирелгән аваз схемасына туры килгән сүзләр сайлау. Күнегүләр эшләү, сузыкларны чагыштыру, өлешчә эзләнү,	25.10	
25	Я хәрефе. Хаталар өстөндө эш.	Теманы билгеләү. Максатларны ачыклау. “Аңлатмалы сүзлек” белән эш. Дәреслектәгә күнегүләрне үтәү. Теманы билгеләү. Максатны ачыклау	27.10	
26	Я хәрефе темасын ныгыту	Дәреслектәгә күнегүләрне төгәл үтәү. Сузыкларны чагыштыру. Бирелгән аваз схемасына туры килгән сүзләр сайлау. Теманы билгеләү. Максатны ачыклау.	6.11	
27	Ю хәрефе.	Фонетик зарядка ясау, дәреслектәгә биремнәрне үтәү, чагыштыру. Бирелгән аваз схемасына туры килгән сүзләр сайлау. Күнегүләр эшләү. Сузыкларны чагыштыру. Өлешчә эзләнү.	8.11	
28	Ю хәрефе темасын ныгыту		10.11	
29	Саңгырау тартыкларның яңгыраулашуы	Хаталар өстөндө эш эшләү. Фонетик зарядка ясау. Орфоэпик күнегүләр үтәү. Саңгырау тартыкларның яңгыраулашуы буенча модель төзү. Дәреслектәгә күнегүләрне төгәл үтәү.	13.11	
30	Саңгырау тартыкларның яңгыраулашуы	Теманы билгеләү. Максатны билгеләү. Дәреслектәгә күнегүләрне төгәл үтәү. Яңа материал буенча сорауларга җавап алу, нәтижә ясау.	15.11	
31	Бертөрле ике тартык аваз хәрефләренең янәшә килүе	Бертөрле ике тартык аваз хәрефләренең янәшә килүче сүзләр эзләп табу. Өлеге сүзләрне юлдан-юлга дәрес күчерү буенча күнегүләр эшләү.	17.11	
32	ь хәрефе (нечкәлек һәм аеру билгесе)	Теманы,максатны билгеләү. ь билгесе кәргән сүзләрне дәрес язарга өйрәнү,мондый сүзләрнең аваз(хәреф)санын дәрес санау күнегүләре эшләү.	20.11	
33	ь хәрефе (нечкәлек һәм аеру билгесе)	Нечкә ижек ахырында я, ю, е хәрефләре алдыннан килгән нечкәлек билгесенен вазифасын билгели белү. Теманы билгеләү. Максатны билгеләү. Дәреслектәгә	22.11	

		күнегүләрне эшләү.		
34	Нечкә ижек ахырында я, ю, е хәрефләре алдыннан килгән нечкәлек билгесе	Нечкә ижек ахырында я, ю, е хәрефләре алдыннан килгән нечкәлек билгесенң вазифасын билгели белү. Дәреслектәгә күнегүләрне эшләү	24.11	
35	Нечкә ижек ахырында я, ю, е хәрефләре алдыннан килгән нечкәлек билгесе	Теманы билгеләү. Максатларны ачыклау. ь билгесе кергән сүзләрне дәрес язарга өйрәнү,мондый сүзләрнең аваз(хәреф)санын дәрес санау күнегүләре	27.11	
36	ь хәрефе (калынлык һәм аеру билгесе)	эшләү,транскрипцияләү.	29.11	
37	ь хәрефе (калынлык аеру билгесе) Контроль сүзлек диктаны	Теманы билгеләү. Максатларны ачыклау. ь билгесе кергән сүзләрне дәрес язарга өйрәнү Сүзләрнең аваз(хәреф)санын дәрес санау күнегүләре эшләү, транскрипцияләү.	1.12	
38	Контроль күчереп язу ” Юлда”. Хаталар өстендә эш.	Файдалы азыклар турында фикер алышу.Текстны күчереп язу. Эшнең дәреслеген тикшерү.	4.12	
39	Графика. Алфавит.	Теманы билгеләү. Максатларны ачыклау.	6.12	
40	Графика. Алфавит. Ныгыту.	Фонетик зарядка ясау. Сүзләргә фонетик анализ ясау, алфавит тәртибендә урнаштыру. Алфавитны яттан сөйләү. «Кайсы сүз артык?» уенын уйнау, өлешчә эзләнү. Дәреслектәгә күнегүләрне төгәл үтәү.	8.12	
41	Үткәннәрне кабатлау. Тест биремнәре эшләү. (102-104 битләр)	Кагыйдәләрне искә төшерү. Тест биремнәрен үтәү.	11.12	
42	Сүз	Дәреслектән һәм карточкадан күнегүләр үтәү, Татар теленң “орфографик сүзлегә» белән эшләү. Өлешчә эзләнү. Сүзләрне авазларга таркату чагыштыру.	13.12	
43	Сүзнң тамыры	Сүзнң башка кисәкләргә бүленми торган өлешен табуга күнегүләр эшләү.	15.12	
44	Сүзнң тамыры	Төркемнәрдә тиен турында хикәя төзеп сөйләү. Теманы билгеләү. Максатларны ачыклау. Сорауларга җавап бирү, күнегүләр эшләү.	18.12	
45	Контроль диктант “Кыш”. (2 нче чирек)	Грамматик биремле диктант язу.	20.01	
46	Тамырдаш сүзләр	Теманы билгеләү. Максатны ачыклау. Тамырдаш сүзләрне күзәтү,кагыйдә чыгару. Тамырдаш сүзләр ясау.	22.01	
47	“ Кышкы уеннар” дигән темага хикәя төзеп язу	Кышкы уеннарны сурәтләп, тамырдаш сүзләр кулланып хикәя язу.	8.01	
48	Хаталар өстендә эш. Кушымчалар	Теманы билгеләү. Максатларны ачыклау. Сүзнң тамырын, кушымчаларын билгеләү. Шигырьне хәтердән язу. “Аңлатмалы сүзлек” белән эшләү. Теманы билгеләү.	10.01	
49	Сүз ясагыч кушымчалар	Таблица белән эшләү. Сорауларга җавап бирү, сүз ясагыч кушымчалар табуга күнегүләр эшләү.“Кошларга ярдәм итәбез”дигән темага хикәя төзеп сөйләү.	12.01	
50	Сүз ясагыч кушымчалар		15.01	
51	Искәртмәле диктант “Кыш көне урманда.”	Искәртмәле диктант язу. Кагыйдәләрне кабатлау,грамматик-орфографик анализ ясау.	17.01	
52	Үткәннәрне кабатлау. Өйрәнчек изложение “Кошлар ашату”	Теманы билгеләү, ачыклау. Изложение текстын сөйләү. Сүз һәм жөмлөләрне аңлап язу.	19.01	
53	Предметны белдерә торган сүзләр.	Предметны белдерә торган сүзләргә сорауны дәрес итеп кую; аларны тексттан аерып алу.Күнегүләрне эшләү. Сорауларга җавап бирү,“Аңлатмалы сүзлек”,”Дәрес яз”сүзлекләре белән эшләү. Спорт төрләре турында хикәя төзеп сөйләү	22.01	
54	Предметны белдерә торган сүзләр. Кабатлау		24.01	

55	Искәртмәле диктант “Куян”.	Аерым кагыйдәләргә туры килә торган сүзләрнең дәрәҗәсе язылышын тикшереп,кабатлау. Аерым кагыйдәгә туры килгән сүзләрне генә язу.	26.01	
56	Исем һәм фамилияләрдә баш хәреф	Теманы билгеләү. Максатларны ачыклау. Сорауларга җавап бирү, күнегүләр эшләү. “Аңлатмалы сүзлек” белән эшләү.Үзгәртеп кору турында телдән хикәя төзеп сөйләү.	29.01	
57	Ил, шәһәр, авыл, елга, күл исемнәрендә баш хәреф	Ил, шәһәр, авыл, елга, күл исемнәре баш хәрефтән башлап язылуын ачыклау. Сорауларга җавап бирү, күнегүләр эшләү.“Аңлатмалы сүзлек” белән эшләү,	31.01	
58	Ил, шәһәр, авыл, елга, күл исемнә-рендә баш хәреф темасын ныгыту	Ил, шәһәр, авыл, елга, күл исемнәре баш хәрефтән башлап язылуын язмача дәлилләү. Бирелгән модель буенча җөмлеләр төзеп язу.	2.02	
59	Контроль күчереп язу “Башкала”	Текст күчереп язу.	5.02	
60	Хаталар өстендә эш. Хайван кушаматларында баш хәреф	Хаталар өстендә эш эшләү, укытучы аңлатуы, «Татар теленең орфографик сүзлегә» белән эш, рус теле белән чагыштыру, нәтиҗә ясау. Бирелгән текстка хайван кушаматлары өстәп язарга. Эшнәң дәрәҗәсен тикшерү	7.02	
61	Хайван кушаматларында баш хәреф темасын ныгыту	Теманы билгеләү. Максатларны ачыклау.	9.02	
62		Сорауларга җавап бирү, күнегүләр эшләү.Ижади эш эшләү:хайван кушаматлары кертәп үзгәртеп кору эшен яки мәчәң турында терек сүзләр кулланып, сыйфатлама хикәя язу.	12.02	
63	“Ялгызлык сүзләр” темасын кабатлау	Кагыйдәләрне искә төшерү.”Баш хәрефтән , юл хәрефтән ” уены уйнау.”Буталмышлар илендә” эшлекле уенында катнашу.	14.02	
64	Эш-хәрәкәтне белдерә торган сүзләр	Сорауларга җавап бирү, күнегүләр эшләү,халык авыз ижады белән танышу, “Аңлатмалы сүзлек” белән эшләү	16.02	
65	Ике яки берничә предметның эш-хәрәкәтне белдергән сүзләр	Теманы билгеләү. Максатларны ачыклау. Сүзләргә төркемләүгә күнегүләр эшләү.	19.02	
66	Җөмләнең туплаучы үзгә	Теманы билгеләү.Максатларны ачыклау.	21.02	
67	Җөмләнең туплаучы үзгә	Сорауларга җавап бирү, күнегүләр эшләү .Дәрәҗәгә күнегүләрне эшләү.Теманы билгеләү.	26.02	
68	Эш-хәрәкәтне белдерә торган сүзләр	Үтелгән кагыйдәләргә нигезләнеп, күнегүләр эшләү. Аерым кагыйдәләргә туры килә торган сүзләрнең дәрәҗәсе язылышын тикшереп, кабатлау.Аерым кагыйдәгә туры килгән сүзләргә генә язу.Дәрәҗәгә күнегүләрнеэшләү.Модельгә туры килүче җөмлеләрне сайлап алу. Дидактик уен уйнау.” Эшме? Хәрәкәтме?”	28.02	
69	Эш-хәрәкәтне белдерә торган сүзләр.		2.03	
70	Эш-хәрәкәтне белдерә торган сүзләр темасын ныгыту. Сайланма диктант “Балыкта”	Үтелгән кагыйдәләргә нигезләнеп, күнегүләр эшләү. Аерым кагыйдәләргә туры килә торган сүзләрнең дәрәҗәсе язылышын тикшереп,кабатлау. Аерым кагыйдәгә туры килгән сүзләргә генә язу.	5.03	
71	“Ял көннәдә” дигән темага хикәя төзеп язу	Җавап бирү ял көне турында хикәя төзеп сөйләү һәм дәфтәргә язу.	7.03	
72	Эш-хәрәкәтне белдерә торган сүзләр темасын кабатлау.	Максатны билгеләү. Өйрәнгән материалны кабатлау .”Зирәк чәүкә”хикәясе буенча сорауларга җавап алу.Тест биремнәре үтәү.	9.03	
73	Эш-хәрәкәтне белдерә торган сүзләр темасын	Максатны билгеләү .Өйрәнгән материалны кабатлау.”Зирәк чәүкә” хикәясе буенча	12.03	

	кабатлау.	сорауларга җавап алу.Тест биремнәре үтәү.		
74	Билгене белдерә торган сүзләр	Теманы билгеләү.Максатларны ачыклау.Таблица буенча эшләү.Күнегүләр эшләү.	14.03	
75	Билгене белдерә торган сүзләр кертеп “Минем эни”темасына хикәя язү	Бирелгән жөмлэләрнең моделен төзү.“Минем эни” дигән темага хикәя төзеп язү.	16.03	
76	Контроль диктант “Язгы ташу” (3 нче чирек)	Грамматик биремле диктант язү.	19.03	
77	Нинди? соравына җавап бирә торган сүзләр предметларның төрле билгеләрен белдерәләр	Үтелгән кагыйдәләргә нигезләнеп, күнегүләр эшләү.Сүзлек диктанты язү. “Дөрес яз”сүзлегә белән эшләү.Дидактик уен уйнау.“ Кем тизрәк?”. Сайлап алынган предметның билгеләрен санап иҗат эше башкару.	21.03	
78	Билгене белдерә торган сүзләр		23.03	
79	Билгене белдерә торган сүзләр темасын ныгыту	Үтелгән кагыйдәләргә нигезләнеп, күнегүләр эшләү. Аерым кагыйдәләргә туры килә торган сүзләрнең дөрес язылышын тикшереп, кабатлау. Аерым кагыйдәгә туры килгән сүзләрне генә язү.	4.04	
80	Билгене белдерә торган сүзләр темасын ныгыту		6.04	
81	Рәсем буенча хикәя төзеп язү “Кошларны каршы алабыз”	Теманы билгеләү. Максатларны ачыклау. Сорауларга җавап бирү. План төзү. План буенча сочинение язү.	9.04	
82	Хаталар өстендә эш. Үткәннәрен кабатлау	Хаталар өстендә эш эшләү, укытучы аңлатуы, әңгәмә, фонетик зарядка ясау, орфоэпик күнегүләр үтәү, «Татар теленең орфографик сүзлегә» белән эш, рус теле белән чагыштыру, нәтиҗә ясау.Үтелгән кагыйдәләргә нигезләнеп, күнегүләр эшләү.	11.04	
83	Жөмлә	Таблица белән эшләү.Биремнәрен парларда тикшерү.Бирелгән сүзләрдә жөмлэләр төзү “Кемнеке күбрәк? Эшлекле уенында катнашу.	13.04	
84	Жөмлә төрләре	Төрәк сүзләр белән жөмлэләр уйлау. Тыныш билгеләренә карап жөмлә төрләрен билгеләү Дидактик уен уйнау.“ Текстны жөмләләп укыганны тыңлау һәм язү. Дәреслектәгә күнегүләрне эшләү.	16.04	
85	Жөмләнең иясе һәм хәбәре	Таблица белән эшләү.Теманы билгеләү.Максатларны ачыклау.Күнегүләр эшләү. Яңа төшенчәләр белән танышу.	18.04	
86	Жөмләнең иясе һәм хәбәре	Таблица белән эшләү.Теманы билгеләү.Максатларны ачыклау.Күнегүләр эшләү. Яңа төшенчәләр белән танышу.	20.04	
87	Жөмләдә сүзләр бер-берсенә бәйләнеп килә	Сөйләмне жөмлэләргә аеру. Баш кисәкләрне табып, сызыклар белән билгеләү.	23.04	
88	Жөмләне тикшерү тәртибе	Жөмләне тикшерүнең тәртибе барлыгын исбатлау. Үтелгән кагыйдәләргә нигезләнеп, күнегүләр эшләү. Дәреслектәгә күнегүләрне эшләү	25.04	
89	Жөмлә темасын ныгыту	Үтелгән кагыйдәләргә нигезләнеп, күнегүләр эшләү.Сорауларга җавап бирү. Дәреслектәгә күнегүләрне эшләү.	27.04	
90	Тема: «Жөмлә» Контроль диктант “Жәй”	Киләчәктә нинди һөнәр иясе булырга теләү турында әңгәмәдә катнашу. Текстны күчереп язү.	30.04	
91	Бәйләнешле сөйләм	Текстның өлешләрен :башламы, төп , йомгаклау өлешл Теманы билгеләү. Максатларны ачыклау. Сөйләм төрләрен искә төшерү.Күнегүләр эшләү.әрен табу.	2.05	

92	Текст. Текстның темасы. Контроль сүзлек диктанты	Текст өстендә эшләү. Текстны өлешләргә бүлү күнегүләре эшләү. Тема билгеләү. Текстка исем кушу. Биремнәрне парларда тикшерү.	4.05	
93	Текстның өлешләр	Текстны өлешләргә бүлү күнегүләре эшләү. Укылган өзеккә, хикәя һәм сорау жөмләр кулланып, план төзү, сөйләп карау.	7.05	
94	Хат язу.	Текстның башламы, төп өлеше, йомгаклау өлеш-ләр кулланып, хат язу тәртибенә нигезләнеп хат язу. Туганнарга һәм дус-ишләргә хат язу тәртибе турында сөйләшү. Г.Тукай хатларын укып фикер алышу.	11.05	
95	Бәйләнешле сөйләм темасын ныгыту. Тәбрик-намә язу.	Сорауларга җавап бирү. Теманы билгеләү. Максатны ачыклау. Туганнарга һәм дус-ишләргә котлау открыткасы язу тәртибе турында сөйләшү. Тәбрикнамә эчтәлегә белән танышу. Тәбрикнамә язарга өйрәнү.	14.05	
96	Контроль изложение “Комсыз эт”	Теманы билгеләү. Максатларны ачыклау. Сорауларга җавап бирү. План төзү, шуның буенча изложение язу.	16.05	
97	Хаталар өстендә эш. Үткәннәрне кабатлау	Үтелгән кагыйдәләргә нигезләнеп, күнегүләр эшләү. Аерым сүз яки сүзтезмәнең нинди кагыйдә нигезендә язылуын аңлату. Теманы билгеләү. Максатны ачыклау.	18.05	
98	Контроль күчәр язу “Табигать нәрсә ул?”	Жәйге ял турында әңгәмәдә үткәрү. Укытучы укыганын тыңлау, сүзләрнең мәгънәләрен ачыклау. Диктант язу. Биремнәр үтәү.	21.05	
99	Административ (йомгаклау) контроль диктанты	Еллык материал буенча белемнәрне язмача рәвештә дәлилләү. Административ контроль диктант язу.	23.05	
100	Хаталар өстендә эш.	Үтелгән кагыйдәләргә нигезләнеп, күнегүләр эшләү	25.05	
101	“Авазлар һәм хәрефләр” темасын кабатлау	Еллык материал буенча белемнәрне язмача рәвештә дәлилләү..	28.05	
102	“Жөмлә” темасын кабатлау	Еллык материал буенча белемнәрне язмача рәвештә дәлилләү..	30.05	

Әдәбият исемлеге

I.Төп:

1. Мияссарова И. Х., Фәйзрахманова К. Ф. “Татар теле ”дәреслеге: 2нче сыйныф-1-2 кисәк: Казан, “Мәгариф - Вакыт” нәшрияты, 2012нче ел;
2. Мияссарова И. Х.,Фәйзрахманова К. Ф. Татар теленнән мөстәкыйль эш дәфтәре-Казан, “Мәгариф- Вакыт” нәшрияты, 2012 нче ел;
3. Мияссарова И. Х.,Фәйзрахманова К. Ф.Татар теле. Укытучылар өчен методик кулланма -Казан, “Мәгариф- Вакыт” нәшрияты, 2012 нче ел.

II.Өстәмә:

- 1.Абдрәхимова Я. Х. “Татар теленнән диктантлар” 1-4 класс. Казан: “Мәгариф” - 2009.
- 2.Вагыйзов С. Г. “Кызыклы грамматика” Казан: “Мәгариф” - 2002.
- 3.Татар теленең орфографик сүзлеге. Казан “Мәгариф” нәшрияты. 2010. К.Р. Галиуллин, Р.И. Раскулова
4. Ганиев Ф.Ә. Татар теленең аңлатмалы сүзлеге. – Казан: “Матбугат йорты” нәшрияты, 2005.

IV. Интернет – ресурслар

татар электрон библиотекасы <http://kitap.net.ru/>;
татар телендә интернет белем үзәге <http://belem.ru/>;
балалар өчен сайт <http://balarf.ru/>.
https://edu.tatar.ru/el_books- әлифба